

Fødevareingrediensbranchen i Danmark

Fødevareingrediensbranchen i Danmark

Den danske fødevareingrediensbranche er en enestående dansk styrkeposition, og Danmark er globalt ledende inden for fødevareingredienser.

Fødevareingrediensbranchen beskæftiger sig blandt andet med bakteriekulturer, enzymer, vitaminer, stabilisatorer, farver, proteiner, aromaer og emulgatorer – kort sagt ingredienser, der bruges til produktion af føde- og drikkevarer for at give dem særlige egenskaber. Det handler for eksempel om smag, konsistens og holdbarhed, om at opfylde særlige ernæringsbehov, eller om at reducere madspild og tab af fødevarer både hos forbrugeren og i fødevarevirksomhederne.

Denne rapport giver et overblik over branchens økonomiske og samfundsmæssige bidrag til dansk økonomi.

Fødevareingredienssektorens vigtige bidrag til Danmark

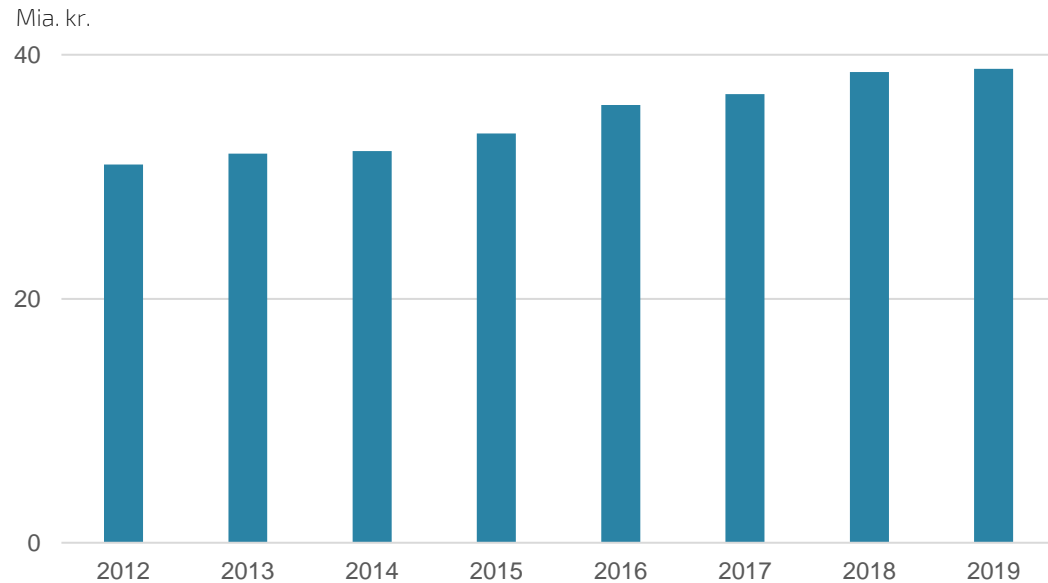
- Fødevareingredienssektoren har i Danmark 7.700 fuldtidsbeskæftigede, som hver bidrager med en årlig værditilvækst på 1,5 mio. kr. Det gør branchen til en af de højproduktive brancher i Danmark. Og produktiviteten er stigende.
- Fødevareingrediensbranchen er eksporttung. Branchens omsætning udgjorde i 2019 ca. 39 mia. kr., hvoraf 24 mia. eller 61 pct. af omsætningen eksporteres.
- Fødevareingrediensbranchen skaber jobs til medarbejdere med et bredt udsnit af forskellige uddannelsesniveauer, men særligt hvad angår andelen af højtuddannede skiller branchen sig ud. Andelen af ansatte med lange videregående uddannelser er 21 % og dermed næsten dobbelt så høj, som gennemsnittet af beskæftigede på det danske arbejdsmarked.
- Med et skattebidrag på 2,5 mia. kr. i 2019 bidrager fødevareingrediensbranchen med betydelige skattebetalinger til de offentlige finanser både via selskabsskatten og den indkomstskat medarbejderne i branchen betaler af deres lønninger.

Markant vækst i ingrediensbranchens salg siden 2016

Fødevareingrediensbranchen omsatte for godt 39 mia. kr. i 2019.

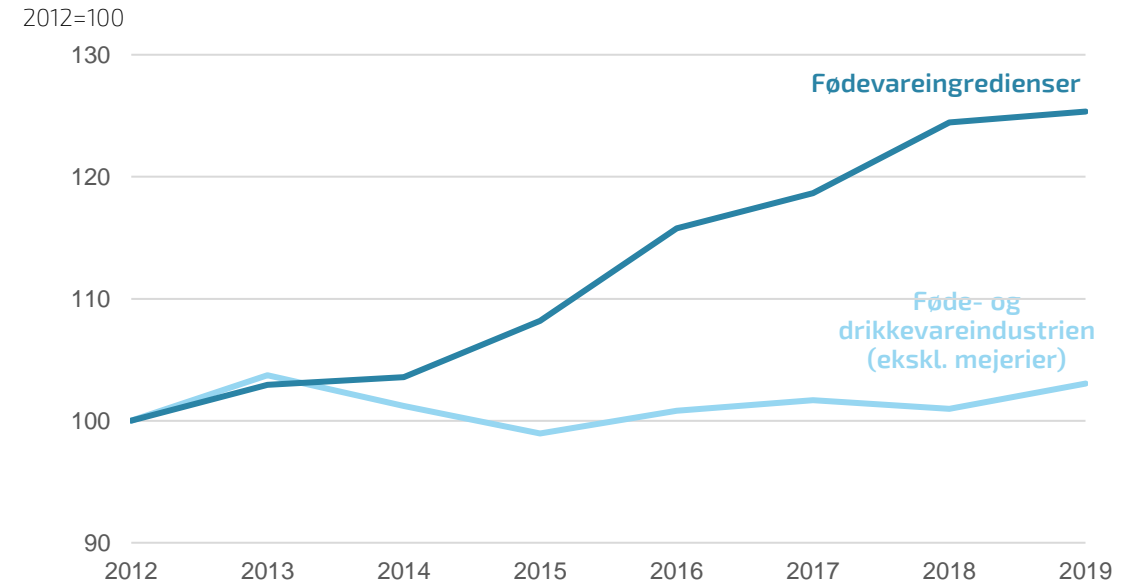
Omsætningen er steget støt siden 2012, hvor omsætningen udgjorde 31 mia. kr. Det er en samlet vækst på 25 pct. i perioden – kraftigere vækst end væksten på 3 pct. i fødevareindustrien samlet set.

Støt vækst i fødevareingrediensbranchens omsætning

Kilde: DAMVAD Analytics på baggrund af Danmarks Statistik

Og en kraftigere vækst end den øvrige fødevareindustri

Fødevareingrediensbranchens eksport vokser støt

Direkte eksport

Fødevareingrediensbranchen i Danmark eksporterede for 24 mia. kr. i 2019.

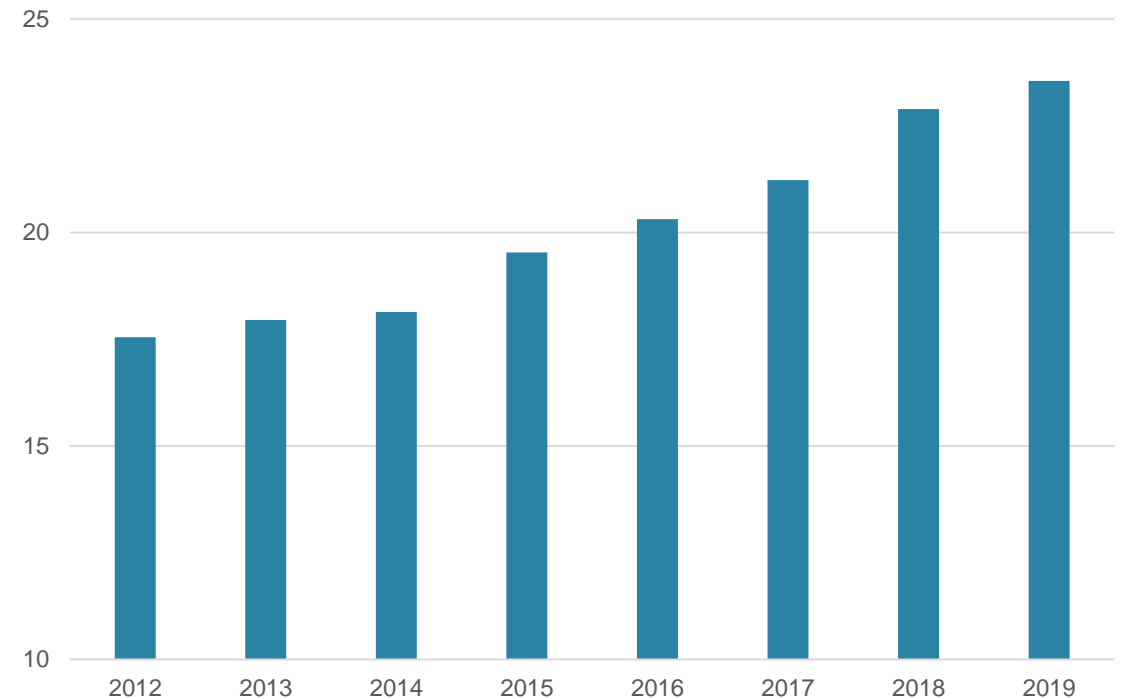
Ligesom omsætningen er eksporten vokset støt siden 2012, hvor eksporten udgjorde 17 ½ mia. kr. – en samlet vækst på 34 pct. i perioden. Det er samtidig en kraftigere vækst end i føde- og drikkevareindustrien (se næste side).

Indirekte eksport

Den hjemlige omsætning er forholdsvis stor, fordi fødevareingrediensbranchen forsyner et stort dansk fødevareeksporterhverv. På den måde understøtter den danske fødevareingrediensbranche en stor eksport af danskproducerede fødevarer som f. eks. mejeriprodukter, øl og kødprodukter.

Fødevareingrediensbranchens eksport

Mia. kr.

Kilde: DAMVAD Analytics på baggrund af Danmarks Statistik.

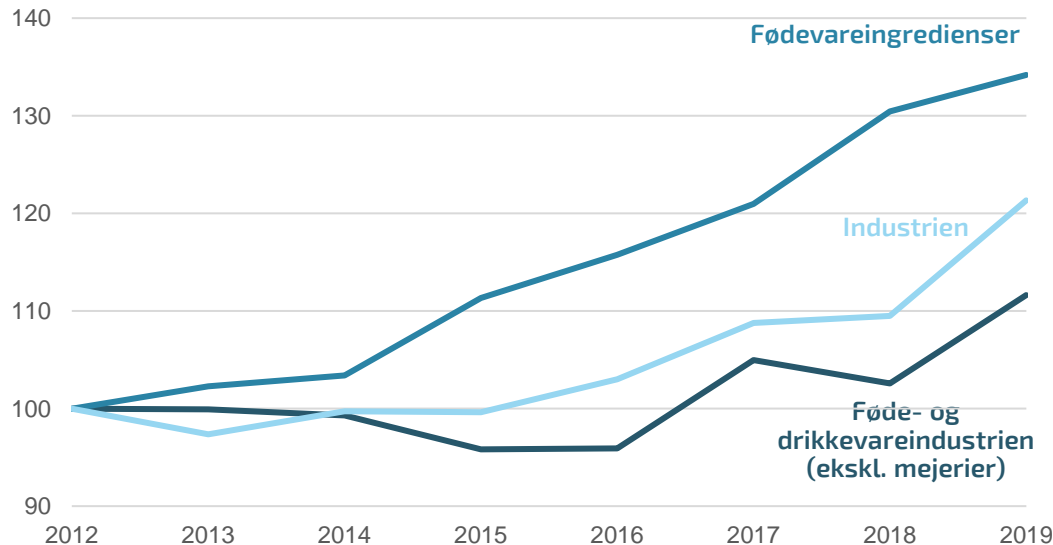
Fødevareingrediensbranchen er eksporttung

Det er i høj grad eksporten som driver udviklingen i fødevareingrediensvirksomhedernes omsætning.

I 2019 er eksportens andel af omsætningen – kaldet eksportintensiteten 61 pct. Dvs. at størstedelen af branchens omsætning udgøres af salg til udlandet, og andelen har været vedvarende høj i perioden fra 2012-2019.

Fødevareingrediensbranchens eksportudvikling

2012=100

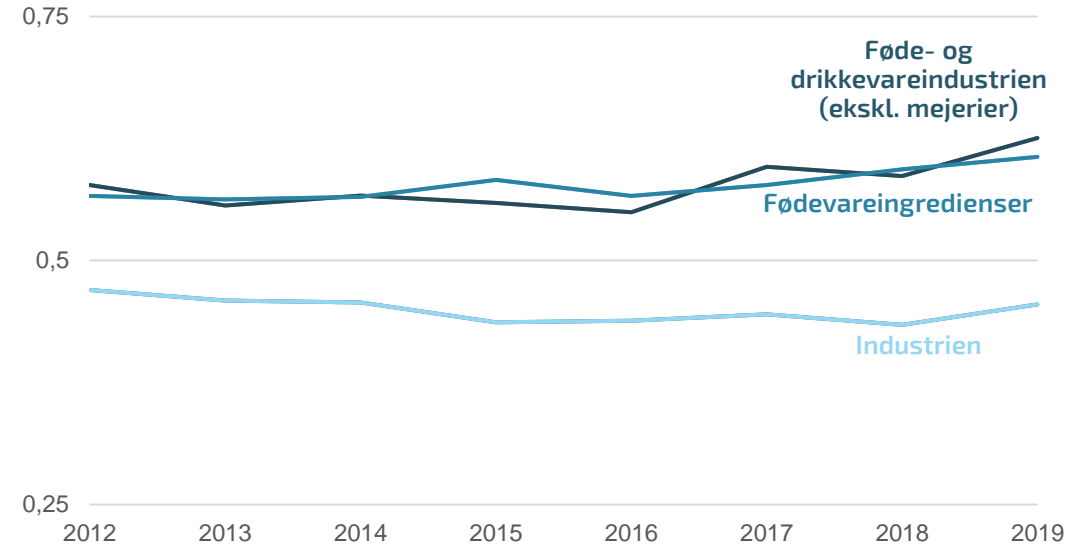

Kilde: DAMVAD Analytics på baggrund af Danmarks Statistik.

Note: Eksportintensitet angiver branchens samlede eksport relativt til samlet omsætning

Fødevareingrediensbranchens eksportintensitet

Andel af omsætning

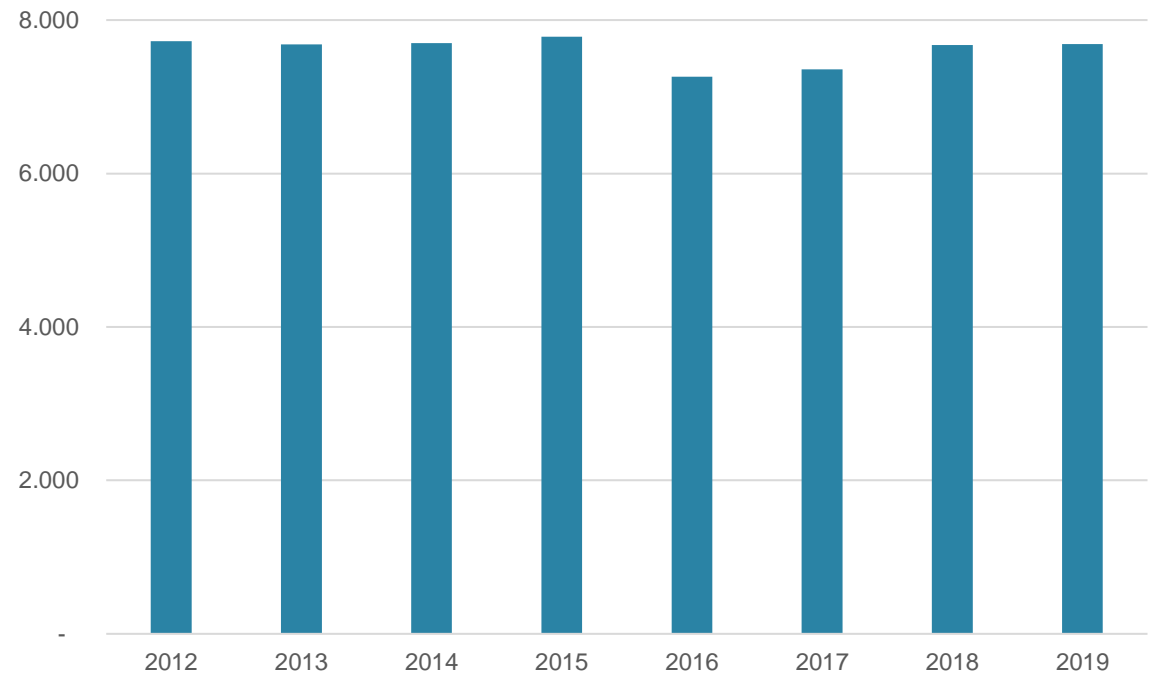
Fødevareingrediensbranchen leverer jobs i Danmark

De danske fødevareingrediensvirksomheder har 7.700 fuldtidsbeskæftigede.

Antallet af fuldtidsbeskæftigede har været nogenlunde konstant i perioden siden 2012.

Fødevareingrediensbranchens beskæftigelse i Danmark

Fuldtidsbeskæftigede

Kilde: DAMVAD Analytics på baggrund af Danmarks Statistik.

Fødevareingrediensbranchen er højproduktiv

Fødevareingrediensbranchen er højproduktiv og en fuldtidsbeskæftiget skaber årligt værditilvækst for 1,5 mio. kr. (såkaldt arbejdskraftproduktivitet).

Til sammenligning har den gennemsnitlige fuldtidsbeskæftigede i industrien en værditilvækst på 1,1 mio. kr. Det er 30 pct. lavere end i fødevareingrediensbranchen.

Den voksende omsætning og konstante beskæftigelse betyder, at fødevareingrediensvirksomhederne skaber større og større værdi med den samme arbejdsindsats.

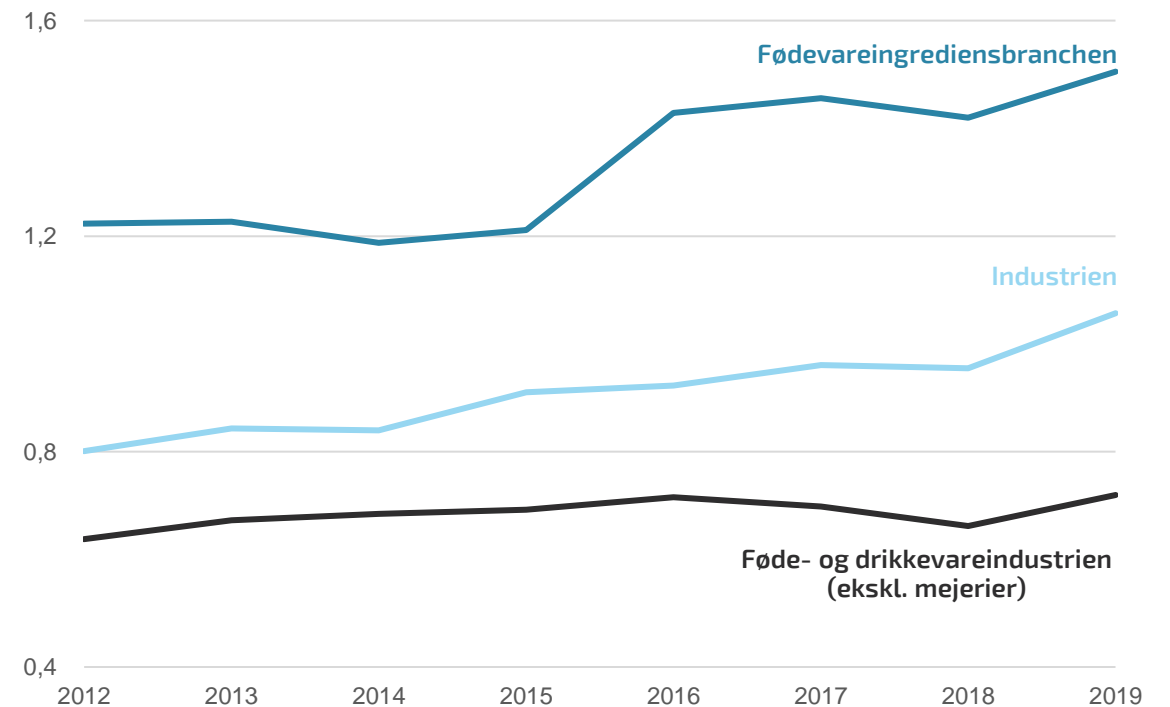
Definition af produktivitet og BNP-bidrag

Produktiviteten er et mål for, hvor effektiv en virksomhed eller branche er til at skabe værdi. Produktiviteten kan opgøres på forskellige måder. Her anvender vi arbejdsproduktiviteten, som anbefalet af Produktivitetskommissionen, dvs. værditilvækst pr. årsværk.

Værditilvæksten beregnes som en virksomheds omsætning fratrukket omkostninger til vareforbrug mv. i produktionen. Hvis eventuelle produktskatter trækkes fra og produktsubsidier lægges til, fås virksomhedens BNP-bidrag.

Arbejdskraftproduktivitet i fødevareingrediensbranchen

Værditilvækst pr. årsværk, mio. kr.

Kilde: DAMVAD Analytics på baggrund af Danmarks Statistik

Branchen beskæftiger ansatte med alle uddannelsesniveauer

Fødevareingrediensbranchen ansætter medarbejdere med et bredt udsnit af forskellige uddannelsesniveauer.

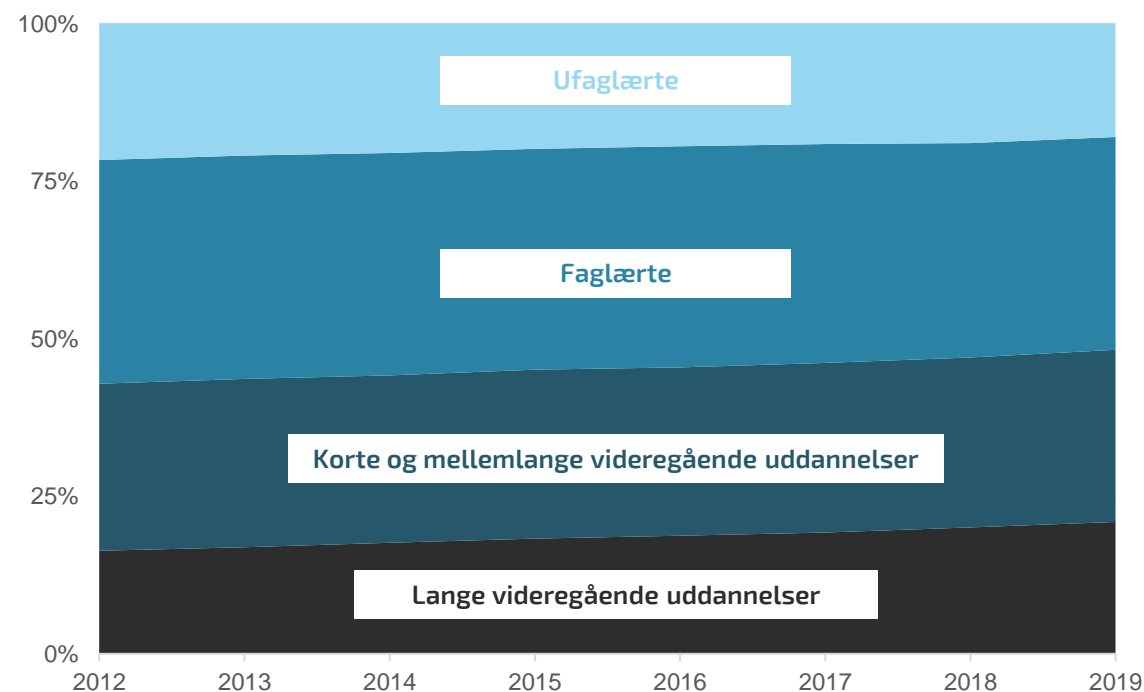
Uddannelsesniveauet i branchen er gradvist blevet højere siden 2012.

21 pct. af branchens ansatte har lange videregående uddannelser. Det er højt i forhold til 11 pct. af alle beskæftigede på det danske arbejdsmarked med en lang videregående uddannelse.*

Godt en tredjedel af de ansatte er faglærte.

* Se fx statistikbanken.dk/HFUDD15

Ingrediensbranchens uddannelsesfordeling

Kilde: DAMVAD Analytics på baggrund af Danmarks Statistik
Note: KVU, MVU og LVU angiver hhv. korte, mellemlange og lange videregående uddannelser.

Stort afkast til samfundet fra fødevareringrediensbranchen

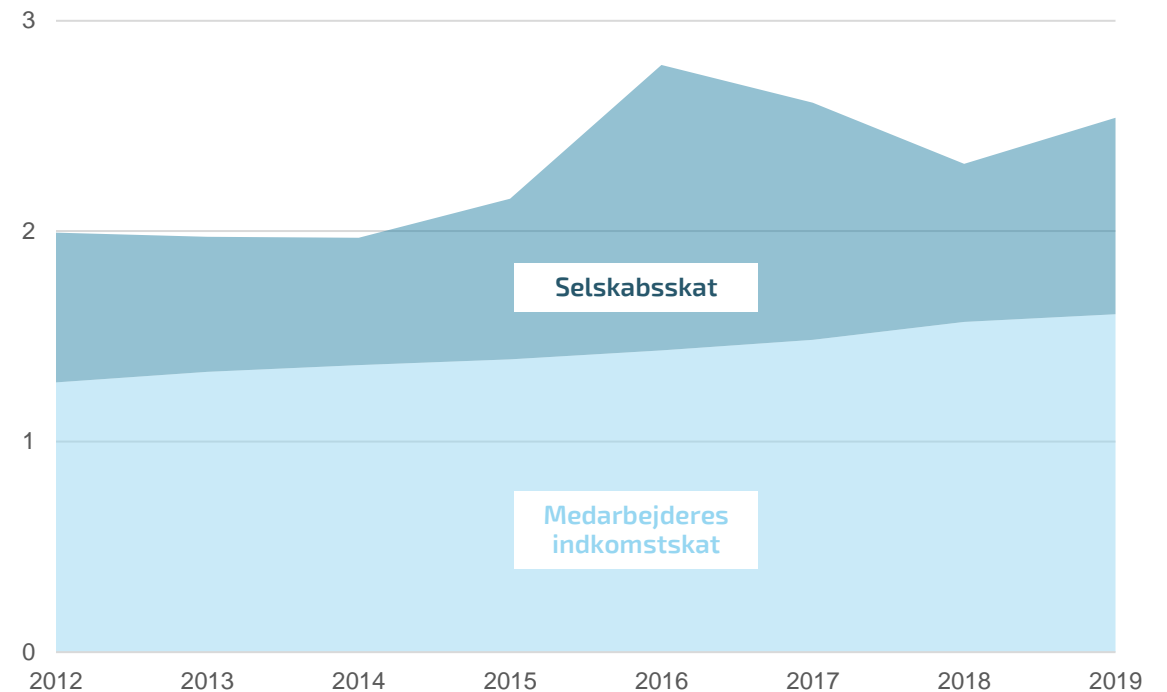
Med et skattebidrag på 2,5 mia. kr. i 2019, bidrager fødevareringrediensbranchen med betydelige skattebetalinger til de offentlige finanser både via selskabsskatten og den indkomstskat medarbejderne i branchen betaler af deres lønninger.

Den største del af fødevareringrediensbranchens skattebidrag stammer dog fra medarbejdernes indkomstskat, som i 2019 udgjorde 1,6 mia. kr.

I den øvrige del af perioden udgør medarbejdernes indkomstskat den største del af de samlede skattebetalinger.

Fødevareringrediensbranchens skattebetalinger

Mia. kr.

Kilde: DAMVAD Analytics på baggrund af Danmarks Statistik

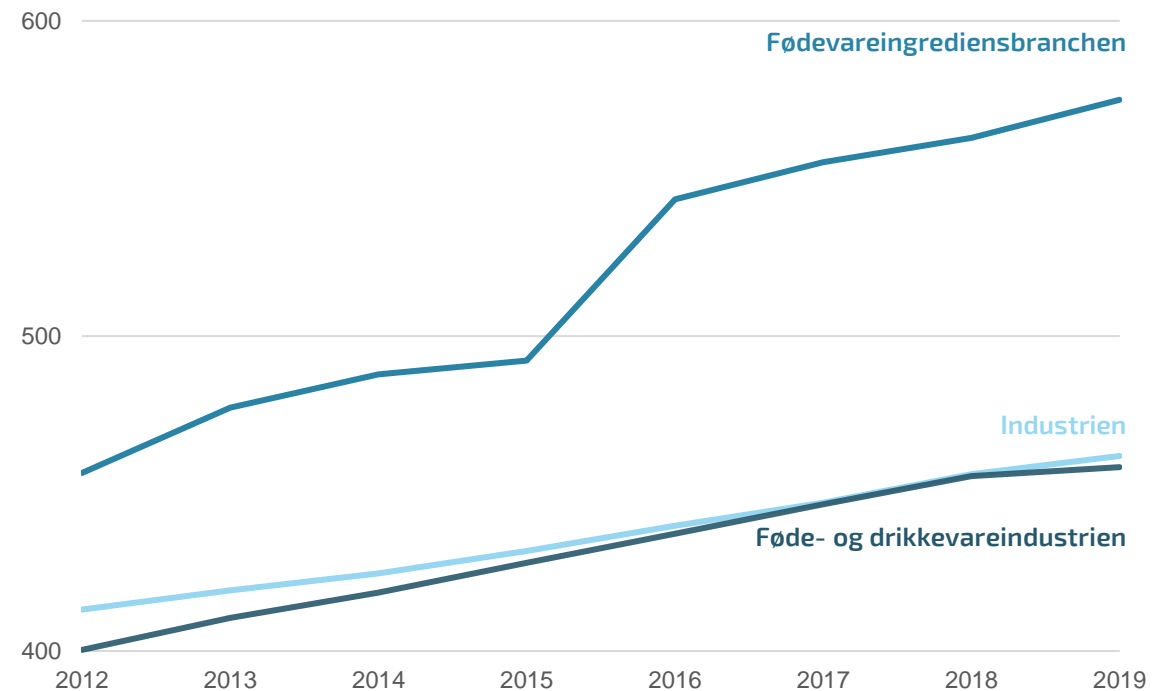
Højt lønniveau driver indkomstskattebetalingerne

Medarbejdernes indkomstskattebetalinger er drevet af det høje lønniveau i fødevarerindustriens brancher.

Den gennemsnitlige lønsum pr. fuldtidsansat i branchen er vokset støt siden 2012 og er godt 575.000 kr. i 2019. Det er ca. 22 pct. højere end de øvrige danske industribrancher og ca. 25 pct. højere end føde- og drikkevarerindustrien.

Lønniveau i fødevarerindustriens brancher

Lønsum pr. årsværk, 1.000 kr.

Kilde: DAMVAD Analytics på baggrund af Danmarks Statistik

Note: Lønniveauet er angivet ved bredt lønbeløb

Sådan er statistikken udarbejdet

Hvad er fødevarer ingredienser?

Fødevarer ingrediensbranchen kan være svært at afgrænse, herunder statistisk. I denne analyse er fødevarer ingrediensbranchen en fællesbetegnelse for alle de virksomheder, der producerer, sælger eller på anden måde beskæftiger sig med fødevarer ingredienser. Branchen rummer vidt forskellige typer af virksomheder.

Fødevarer ingredienser er i denne analyse produkter, der indgår i fødevarer, herunder drikkevarer, for at give dem særlige egenskaber, fx særlig smag, grundlag for anprisning eller forlænget holdbarhed. Det kan fx være aromaer, vitaminer osv. Det kan også være hjælpestoffer, der tilsættes fremstillingsprocessen for fødevarer. Det kan fx være enzymer, der udøver en teknologisk funktion under behandlingen eller forarbejdningen, men ikke har nogen funktion i det færdige produkt.

Ingrediensbranchen, fødevarer- og foderingredienser er svære at afgrænse statistisk. Der vil være dele af branchen og af deres produkter, som ikke indgår i denne analyse, fordi produkterne, ikke kan adskilles entydigt fra andre produkter i de statistiske data.

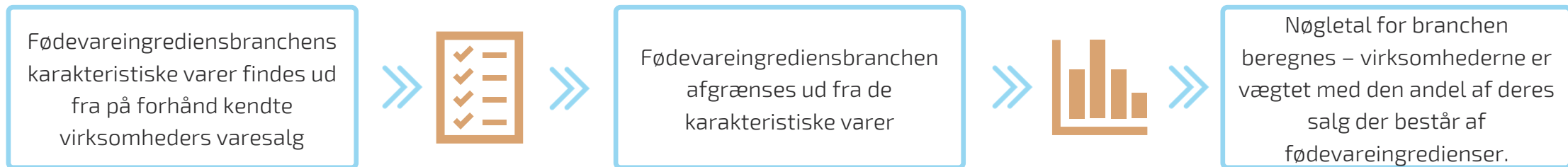
Metode

Fødevareingrediensbranchen i Danmark er afgrænset ved at tage udgangspunkt i en liste med kendte ingrediensvirksomheder. Dernæst har vi identificeret en række varer, der er karakteristiske for fødevareingrediensbranchen målt på tre parametre, der skal være opfyldte:

1. Varen udgør en stor andel af de på forhånd kendte virksomheders samlede salg
2. De på forhånd kendte virksomheder har en stor markedsandel af varen i Danmark
3. Varen er entydigt en fødevareingrediens. Eksempelvis frasorteres færdige fødevarer, foder og varer der er for nært beslægtede med farmaci.

Dernæst har vi identificeret yderligere ingrediensvirksomheder i Danmarks Statistiks registre, som har minimum 5% af deres salg inden for varer som kan karakteriseres som fødevareingredienser.

I beregningen af nøgletal for fødevareingrediensbranchen indgår også virksomheder, der kun delvist beskæftiger sig med ingredienser. De indgår med den andel af virksomhedens samlede salg, som udgøres af ingredienser. Hver fødevareingrediensvirksomheds salg er opdelt i en foder og fødevare del baseret på, hvilke produktkoder virksomheden har registreret sit salg på.

Datakilder

Alle nøgletal er beregnet på baggrund af data fra Danmarks Statistik, som kan tilgås gennem Danmarks Statistiks forskerservice. Tabellen nedenfor angiver de konkrete datakilder som er anvendt.

Datakilde	Anvendelse
Den generelle firmastatistik	Omsætning, årsværk, selskabsskat
Regnskabsstatistikken	Værditilvækst (til opgørelse af arbejdskraftproduktivitet)
Udenrigshandel med varer	Eksport
Beskæftigelse for lønmodtagere	Løn, indkomstskat
Uddannelsesregistret	Uddannelsesniveau